

- سلطانی، محمدعلی. شیوه نقد کتاب. ۲: ۲۸.
 شوقی بنبین/اسلامی، سیدحسن. نسخه شناسی و تحقیق علمی. ۵: ۲۶.
 الطریحی، محمدسعید/اسلامی، سید حسین. مخازن قدیمی کتابهای اسلامی در کوفه. ۲۸: ۲۹-۳۰.
 فرحزاد، محمد. گردش کار در چهار دائرة المعارف فارسی. ۴۹: ۳۰-۲۹.
 مایل هروی، نجیب. در جستجوی ساختار یک اثر رشیدالدین همدانی. ۱۶: ۲۶.
 مسرت، حسین. کتابشناسی نخستین گام اطلاع رسانی. ۴: ۳۰-۲۹.
 مهریزی، مهدی. سیری در فرائد الاصول. ۶: ۲۷.
 نیکنام، مهرداد. سوانح کتابخانه ها. ۴۶: ۳۰-۲۹.

نقد و معرفی کتاب

- ابراهیمی، عبدالله. اهمیتی کم درنگی در معجم بحار الانوار. ۸: ۲۸.
 ارشاد سرابی، اصغر. عروس حضرت قرآن نقاب آنگه براندازد. ۲۰: ۲۶.
 انصاری، ناصرالدین. نگاهی به کتاب الذریعه. ۵۳: ۳۰-۲۹.
 بیگی، محمد. بیشتر دقت کنیم. ۸۰: ۲۵.
 پاینده، مصطفی. نقد تصحیح مختلف الشیعه. ۲۷: ۲۵.
 تهرانی، محمدحسن. پایه پای پیرگنجه در جستجوی ناکجاآباد. ۵۰: ۲۶.
 جعفریان، رسول. در آینه کتاب تمیم امل الآمل. ۴۰: ۲۵.
 جعفریان، رسول. درباره مرآت الاحوال جهان نما. ۳۶: ۲۶.
 حسون محمد/اسلامی، سیدحسن. سخنی درباره جامع المقاصد. ۵۸: ۲۵.
 حسینی، سیدعلی. نگاهی به بدائع الدرر فی قاعدة نفی الضرر. ۵۵: ۲۶.
 ذکاوته قراگزلو، علیرضا. شاعران صعلوک در ادب عربی. ۳۳: ۲۵.
 رحمانی، محمد. سیری در کتاب احکام الخلل فی الصلاة. ۵۴: ۲۷.

فهرست موضوعی سال پنجم

نمایه حاضر شامل نام نویسندگان، عنوان مقاله ها، شماره مجله و شماره صفحه است. این نمایه براساس ترتیب سرفصلهای مجله تنظیم شده است. نخستین شماره در برابر هر مدخل، شماره مجله و شماره دوم، شماره صفحه است.

سرمقاله

- آینه پژوهش. نگاهی دوباره به نقد کتاب. ۲: ۲۶.
 آینه پژوهش. فقهی فرشته خو. ۲: ۲۷.
 آینه پژوهش. ۲: ۳۰-۲۹.

مقاله

- ابطحی، سید محمدعلی. ضرورت ایجاد نمایشگاه دائمی کتاب. ۱۵: ۳۰-۲۹.
 اردبیلی، یوسف محسن. سنت اجازه روایت در میان عالمان اسلامی. ۱۵: ۲۵.
 اسفندیاری، محمد. درك کردن و رد کردن. ۲: ۲۵.
 اسفندیاری، محمد. ویرایش بهانه غلط در نگارش. ۱۲: ۲۶.
 انصاری، ناصرالدین. زندگینامه شیخ آقابزرگ تهرانی. ۴۱: ۳۰-۲۹.
 حسینی، سیدعلی. شیخ انصاری و اصول کاربرد. ۲۹: ۲۷.
 دیوان، محمدرستم/اسلامی، سیدحسین. کتابخانه های جهان اسلام در قرون وسطی. ۱۸: ۳۰-۲۹.

آینه پژوهش . کشف الاسرار عن غوامض الافکار . ۶۳: ۲۸

معرفیهای اجمالی

- ابطحی، سید محمدعلی . گفتگوی اسلام و مسیحیت . ۱۱۴: ۳۰-۲۹
- ابطحی، سید محمدعلی . الغلو فی الدین و فی حیاة المسلمین المعاصر . ۱۱۶: ۳۰-۲۹
- ابطحی، سید محمدعلی . الوسطیة فی الاسلام . ۱۱۸: ۳۰-۲۹
- اذکائی، پرویز . جلوه‌هایی از یک روح سرکش . ۱۱۳: ۳۰-۲۹
- اسلامی، سیدحسن . از دیروز تا امروز . ۶۹: ۲۷
- انصاری قمی، محمدرضا . امالی شیخ طوسی . ۷۹: ۲۶
- انصاری قمی، ناصرالدین . قلائد الفرائد . ۷۶: ۲۷
- ایجرودی، ابوالفضل . صیغ العقود و الایقات . ۹۵: ۲۵
- بدیعی، محمد . سیمای مسجد . ۹۰: ۲۶
- تهرانی، محمدحسن . شرح منوی . ۸۷: ۲۶
- جتیی، یدالله . کتابخانه‌های عمومی و نیمه عمومی در قرون وسطی . ۱۲۴: ۳۰-۲۹
- حسین زاده، حسن . لغت نامه دهخدا . ۸۳: ۲۶
- خطیبی نژاد، محمد . تذکرة الفقهاء . ۱۰۳: ۲۵
- ذکاوئی فراگزلو، علیرضا . طبقات اعلام الشیعه . ۷۱: ۲۷
- ذکاوئی فراگزلو، علیرضا . نفس الرحمان فی فضائل سلمان . ۷۳: ۲۷
- ذکاوئی فراگزلو، علیرضا . ترتیب کتاب العین . ۷۵: ۲۷
- سبحانی، محمدتقی . عرفان و ادب در عصر صفوی . ۸۳: ۲۸
- سلطانی، محمدعلی . مجموعه مقاله‌های سمینار بررسی ادبیات انقلاب اسلامی . ۸۱: ۲۸
- سلطانی، محمدعلی . اعلام نهج البلاغه . ۸۵: ۲۸
- سلطانی، محمدعلی . کتابشناسی جهانی ترجمه‌ها و تفسیرهای چاپی قرآن مجید به ۶۵ زبان . ۱۲۲: ۳۰-۲۹
- سلطانی، محمدعلی . تاریخ کتاب از کهنترین دوران تا عصر حاضر . ۱۲۳: ۳۰-۲۹
- عابدی، احمد . الاشارات و التنبیها لابی علی بن سینا مع شرح نصیرالدین طوسی . ۱۰۴: ۲۵

زرین چیان، غلامرضا . درنگی در کتاب فارسی دوره راهنمایی . ۴۴: ۲۸

- زمانی نژاد، علی اکبر . نسخه‌های خطی صفائی خوانساری . ۶۲: ۳۰-۲۹
- سبحانی، محمدتقی . نقدی بر کتاب مدخل و درآمد علم کلام . ۶۲: ۲۵
- سبحانی، محمدتقی . بررسی کتاب مقدمه ای بر مبانی عرفان و تصوف . ۳۴: ۲۸
- سجادی، محمداقرا . سهل انگاری در تألیف (بیست و هشت غلط در چهار صفحه) . ۵۲: ۲۸
- سرولایتی، علی . نگرشی بر مجموعه فرهنگ جبهه . ۵۷: ۲۸
- سلطانی، محمدعلی . نگاهی به کتاب الصوم . ۶۶: ۲۷
- سلطانی، محمدعلی . نگاهی به کتابخانه‌های مساجد . ۶۷: ۳۰-۲۹
- شکوری، ابوالفضل . نیم نگاهی بر نقد کتاب خط سوم در انقلاب مشروطیت ایران . ۷۱: ۲۵
- طرفی، مهدی . تأملی در کتاب الزکاة . ۶۳: ۲۷
- عابدی، احمد . بحار الانوار در دایرة المعارف تشیع . ۱۹: ۲۵
- عابدی، احمد . شیوة شیخ در فقاہت . ۳۸: ۲۷
- عابدی، احمد . منازل السائرین و شرح کاشانی بر آن . ۳۰: ۲۸
- کدیور، محسن . قصیده یائیه میرفندرسکی و شرحهای آن . ۱۷: ۲۸
- گلی زواره، غلامرضا . نقدی بر کتاب جغرافیای قاره‌ها و کشورها . ۲۱: ۲۸
- مؤذن جامی، محمدهادی . نگاهی به واژه‌های دخیل در قرآن مجید . ۵۰: ۲۵

پژوهشهای در آستانه نشر

- آینه پژوهش . تذکرة حزین - مجموعه رساله‌های دهدار - وظایف و اختیارات قانون دادستان عمومی - احادیث الغیبیه . ۸۷: ۲۵
- آینه پژوهش . کتابشناسی توصیفی علوم عقلی . ۶۷: ۲۶
- آینه پژوهش . مجموعه رسائل حکیم ملاعلی نوری . ۶۲: ۲۸

عابدی، احمد. تحریر تمهید القواعد. ۸۹: ۲۶
 عابدی، احمد. مفاتیح الاسرار لسلاک الاسفار.
 ۱۲۰: ۳۰-۲۹
 علوی، علی محمد. داستانهای محبوب القلوب. ۷۸: ۲۸
 غلامی، محمدعلی. الغدیر فی التراث
 الاسلامی. ۹۴: ۲۵
 غلامی، محمدعلی. گزارش سفرهای علمی. ۸۳: ۲۷
 غلامی، محمدعلی. المختار من کلمات الإمام
 المهدي عليه السلام. ۸۵: ۲۸
 مهدوی راد، محمدعلی. تفسیر غریب القرآن. ۹۲: ۲۵
 مهدوی راد، محمدعلی. روش شناسی تفاسیر
 موضوعی قرآن. ۹۸: ۲۵
 مهدوی راد، محمدعلی. میراث اسلامی ایران. ۸۱: ۲۶
 مهدوی راد، محمدعلی. المنهج الأثری فی تفسیر
 القرآن الکریم حقیقت و مصادره و تطبیقاته. ۸۱: ۲۷
 مهدوی راد، محمدعلی. اصل الشیعه و اصولها. ۸۶: ۲۸
 مهریزی، مهدی. مناهج الوصول الی علم
 الاصول. ۱۰۱: ۲۵
 مهریزی، مهدی. تحریرات فی الاصول. ۷۵: ۲۸
 نبوی، عبدالمحمد. تکاپوی اندیشه ها. ۸۵: ۲۶
 نبوی، عبدالمحمد. سرچشمه های فردوسی
 شناسی. ۷۸: ۲۷
 نبوی، عبدالمحمد. الذریعة الی مکارم الشریعة. ۷۹: ۲۷
 نبوی، عبدالمحمد. سلوک عارفان. ۷۷: ۲۸
 نبوی، عبدالمحمد. فرهنگ اشعار صائب. ۸۰: ۲۸
 نبوی، عبدالمحمد. کتاب در پویة تاریخ. ۱۱۹: ۳۰-۲۹

کتابشناسی موضوعی

ارجمند، مهدی. کتب خطی انتشار یافته انستیتو تاریخ
 علوم عربی. ۱۶۲: ۳۰-۲۹
 انصاری قمی، ناصرالدین. پژوهشی در آثار و تألیفات
 شیخ مرتضی انصاری. ۹۸: ۲۷
 حافظیان، ابوالفضل. نسخه های خطی مدرسه بابل.
 ۱۵۹: ۳۰-۲۹
 رفیعی، علی. کتابشناسی کتابخانه ها. ۱۴۱: ۳۰-۲۹
 صدرائی نیا، علی. مصنفات حکیم میرزا حسن
 لاهیجی. ۱۰۸: ۲۸

تجربه ها

رضا استادی، سید محمدباقر حجتی و سید احمد
 حسینی اشکوری. فهرست نگاری: گذشته و حال.
 ۷۱: ۳۰-۲۹

بایسته های پژوهشی

مهریزی، مهدی. طرح پژوهشی مسأله «اهم و
 مهم». ۶۹: ۲۷
 مهریزی، مهدی. طرح پژوهشی مسأله «اجتهاد و
 مرجعیت». ۶۶: ۲۸
 مختاری، رضا. طرحی در باب تدوین کتابشناسی
 کتب شیعه. ۱۰۴: ۳۰-۲۹

مراکز علمی فرهنگی

اذکائی، پرویز. بعضی کتابخانه ها و دانشخانه های
 اسلامی. ۹۴: ۳۰-۲۹
 ترجمه حبیبی، حسن. آشنایی با مؤسسه وقف دیانت
 ترکی (دائرة المعارف اسلام). ۶۰: ۲۶
 رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دمشق.
 آشنایی با مجمع اللغة العربیه و دانشگاه یوسف
 قدیس. ۸۲: ۲۵
 محلاتی، مظفرالدین. کتابخانه های مکه و مدینه.
 ۹۹: ۳۰-۲۹

المصادر و المراجع ، المقالات ، الخلاصات المنوعات ، دليل الفهارس ، انواع الفهرست ، و مفاتيح أخرى .
٨- و من حيث منهجية التنظيم تقسم البيبلوغرافيا الى ثلاثة انواع متداولة ، الفبائية ، دورية ، سنوية .
و في الختام يضع صاحب المقال معلومات قيمة حول اهداف و خصائص البيبلوغرافيا أمام القراء .

٢- ضرورة ايجاد معرض دائم للكتاب في ايران محمد علي الابطحي

يقدم كاتب المقال تقريراً مجملاً عن معرض الكتاب الدولي في طهران للعام الماضي ، و يعرض مشاهداته التفصيلية عن المعرض الدائم للكتاب في لبنان لعام ١٩٩٢ م . و يشير الى النقاط الايجابية و السلبية في كلا المعرضين و يختم مقاله بالاشارة الى ضرورة ايجاد معرض للكتاب في ايران على طريقتين الاولى : معرض للناشرين المحليين و الثانيه معرض دولي دائم .

٣- مكتبات العالم الاسلامي في القرون الوسطى محمد رستم ديوان ترجمة: سيد حسين الاسلامي

تحدث المقالة أولاً عن اهمية العلم في الدين الاسلامي ، و من وجهة نظر المفكرين أيضاً .
و ثم عن اهمية التأليف و الترجمة في المجتمع العلمي الاسلامي و بعدها تعنى بالحديث عن مكتبات العالم الاسلامي ، و تسلط المقالة الضوء على مكتبة بيت الحكمة ، دارالعلم ، خزانة الوقف ، خزانة الكتب و الكثير من المكتبات الاخرى .

٤- المخازن القديمة للكتب الاسلامية في الكوفة محمد سعيد الطريحي ترجمة: سيد حسين الاسلامي

كانت الكوفة بقدمها على الدوام ، مهد الحضارة و الثقافة ، و قدرت في احضانها الكثير من العلماء و كانت مراكزها العلمية و الثقافية فعالة مثمرة . و تعنى المقالة بتعريف المكتبات و ذخائر الكتب القديمة في هذه المدينة بشكل مفصل الخاصة منها و العامة ، مثل خزانة ابن الانباري ، و داود بن نصير الطائي ، و ابن عقدة ، و ابن الكوفي و ...

مرآة التعقير

١- البيبلوغرافيا ، خطوة اولى في علم المعلومات و التوثيق حسين مسرت

تعنى مقاله بعرض تعاريف مختلفه عن البيبلوغرافيا ، تم تعطى نبذة عن تبلور البيبلوغرافيا في العالم و بين المسلمين و في ايران على وجه الخصوص و يلتفت كاتب المقال في جانب آخر الى بيان ضرورة و اهمية البيبلوغرافيا تفصيلاً . فيتطرق الى انواعها في عدة أقسام
١- تقسم البيبلوغرافيا من حيث الهدف المنشود الى

نوعين تحليلي Analytical و وصفيه Descriptive

٢- تقسم البيبلوغرافيا من ناحية الأطار الموضوعي ، الى مجموعتين عامة و خاصة . و تنقسم المجموعة الثانية (الخاصة) بدورها الى ثلاثة انواع معروفة هي بيبلوغرافيا موضوعية Subject ، و بيبلوغرافيا منظمة Orgnaization ، و بيبلوغرافيا احادية (فردية) Anthar

٣- تقسم البيبلوغرافيا الجغرافية الى ثلاثة انواع ، بيبلوغرافيا عالميه Universal ، و بيبلوغرافيا اقليمية Regional ، و بيبلوغرافيا وطنية National

٤- تقسم البيبلوغرافيا من حيث الزمان الى ثلاثة اشكال جارية Current ، و راجعة Retrospective و مستقبلية .

٥- تقسم البيبلوغرافيا من حيث الشمولية الى نوعين : بيبلوغرافيا شاملة و بيبلوغرافيا منتخبة (انتقائية) .

٦- و من حيث المعلومات تقسم البيبلوغرافيا الى نوعين ، بيبلوغرافيا محشاة (مشروحة) Annotated و غير محشاة (غير مشروحة) .

٧- و من حيث الشكل تقسم البيبلوغرافيا الى قائمة

الفهرسة، ألا وهو كتاب «الذريعة الى تصانيف الشيعة» و هو من تأليف الشيخ آقابزرگ الطهراني، ويعنى كاتب المقال بشئ من التفصيل الى الخوض في هدف الآقابزرگ من تأليف اثره الخالد وتاريخه و منهجيته .

٩- النسخ الخطية لأية الله الصفائي الخوانساري

على اكبر زمانى نژاد

و من المقالات الاخرى الواردة في زاوية نقد و تعريف الكتب، نطالع كتاب «فهرست الف و خمسمائه نسخة خطية» والذي اهداه قائد الثورة الاسلامية الى مكتبة الروضة الرضوية الشريفة، والكتاب من اعداد حجة الاسلام والمسلمين رضا استادي، و قد تولت المكتبة المركزية للروضة الرضوية بطباعته في مجموعة اصداراتها .

١٠- نظرة على مكاتب المساجد

محمدعلى السلطاني

تتطرق المقالة اولاً الى دور المسجد في حياة المسلمين، بعدها تعرج على ظهور «الكتاب و المكتبات» في المجتمع الاسلامى، ثم تخوض في كيفية تبلور و ظهور المكتبات في المساجد و تعرف عدداً من مكتبات المساجد و كيفية نشاطها، و من ثم الكوارث التي قد تصيب الكتب فيها، و ذلك في زاوية تعريف الكتب في المجلة .

١١- زاوية التجارب، لقاء مع الاستاذ رضا الاستادي، و

محمدباقر الحجتى، و احمد الحسينى الاشكورى

حول الفهرسة و القضايا المتعلقة بها، و من الاسئلة التي اجاب عنها مشكورين ضيوف هذا العدد من المجلة نطالع: تاريخ الفهرسة في العالم الاسلامى - المنهجيات الراجعة في الفهرسة - ايجابيات و سلبيات و فوائد نتائج الفهرسة و خلال اللقاء تم عرض نماذج من الفهارس التي دونها الاساتذة المذكورين .

١٢- مكاتب و معاهد اسلامية

پرويز الانكائى

تعنى المقالة و كما هو واضح من عنوانها الى تعريف بعض المكتبات و المعاهد الاسلامية الشيعية المهمة، و

٥- نظرة على حياة و آثار العلامة الشيخ آقا بزرگ الطهراني

ناصرالدين الانصارى

تضم المقالة - التي حررت إجلالاً للمقام الرفيع للشيخ آقابزرگ الطهراني في أمر الفهرسة - ترجمة مختصرة للعالم الجليل، تضم الاثار المنشورة و غير المنشورة لشيخ الفهرسة الكبير .

٦- المكتبات و الكوارث

مهرداد نيكدام

تعنى المقالة و بعد تعريف الكارثة او البلية من وجهة نظر المكتبى او متخصص الارشيف الى سرد نماذج تاريخية عن اهم الكوارث التي حلت بكبريات المكتبات المعروفة في العالم . بعدها يطرح كاتب المقال اقتراحه في اطار «البرمجة الوطنية للحفاظ على ذخائر المكتبات من الكوارث الطبيعية» .

٧- مسيرة العمل في اربع من دوائر المعارف الفارسية

محمد فرح زاد

يعنى كاتب المقال اولاً الى تعريف دائرة المعارف، فيقول: ان الهدف من مقاله يكمن في تعريف القارئ بمسيرة عمل اربع من دوائر المعارف الفارسية المعاصرة، و هى دائرة المعارف الاسلامية الكبرى، دائرة المعارف الشيعية، دائرة معارف علوم العالم الاسلامى، دائرة معارف معجم الاطفال و اليافعين و عبر مراجعة من كاتب المقال الى مكاتب دوائر المعارف المذكورة، يتطلع عن كتب على منهجيتها في اعداد و تكميل و طبع المقالات، ثم يعنى الى مقارنة بين منهجياتها و بيان الجنبات الايجابية و السلبية في مسيرة عمل كل دائرة من دوائر المعارف المذكورة .

٨- افضل بيبيلوغرافيا شيعية

«نظرة على كتاب الذريعة»

ناصرالدين الانصارى

بما ان هذا العدد من المجلة، مخصص الى موضوع البيبلوغرافيا و الفهرسة، كان لزاماً ان نعرض الى واحد من اهم و اكبر الكتب المصنفة في مجال البيبلوغرافيا و

ترجمة مجيد الشريف . ٥- المكتبات العامة و نصف العامة في منطقة بين النهرين ، ليوسف العرش ، ترجمة الدكتور اسدالله العلوي . ٦- «كتاب في السير المعتدل للتأريخ» لألكسندر استيوييه ، ترجمة حميدرضا آزيرو و حميدرضا شيخى . ٧- «تاريخ كتاب السوند دال» ترجمة محمدعلى خاكسارى ، ٨- «البيبلوغرافيا العالمية» التراجم و التفاسير المطبوعة للقرآن الكريم ، لعصمت بنيارق و خالدران ، ترجمة محمدأصف فكرت .

١٦- بيبولوجرافيا المكتبات

علي رافعى

مع الاخذ بنظر الاعتبار قدم تدوين التاريخ من قبل المكتبات و الذى يعود الى قدم تأسيس المكتبات ذاتها ، يسعى كاتب المقال استقصاء الكتب و الرسائل و المقالات المحررة في هذا المجال . و يعكف بعد تنظيم و تقسيم هذه المواضيع ، الى تعريف هذه الكتب و الرسائل . و تضم المقالة فهرستاً شاملاً نسبياً لهذه الكتب و الرسائل و هى مصنفة في زاوية البيبلوغرافيا الموضوعية في المجلة .

١٧- تم في زاوية البيبلوغرافيا الموضوعية تعريف مجموعتين من النسخ الخطية :

الاولى الكتب الخطية المنشورة في قبل معهد تاريخ العلوم العربية-الاسلامية ، الذين تولى السيد مهدي ارجمند تنظيمه و تعريفه و يتضمن نسخاً مصورة عن المخطوطات النفيسة للغاية و الموجودة في مختلف مكتبات العالم ، و الثانية النسخ الخطية الموجودة في مدرسة صدر بمدينة بابل بشمال ايران ، حيث تولى السيد ابو الفضل حافظيان ، تفحصها و فهرستها ، ثم تطرق الى بيان منهجيته في عملية الفهرسة و عدد نماذج عدة من الفهرسة القديمة .

رغم ان صاحب المقالة لم يدعي اجراء استقصاء كامل لهذه المكتبات و المعاهد ، لكن ملاحظاته المتفرقة ، تقدم للقارى معلومات قيّمة . و في ختام المقال يورد الكاتب جانباً مترجماً من مقال للمرحوم الدكتور مصطفى جواد بعنوان «الثقافة العقلية و الاوضاع الاجتماعية في عصر الشيخ الرئيس بوعلى سينا» .

١٣- مكتبات مكة و المدينة

ترجمة: مظفرالدين المحلاتى

تعنى المقالة اولاً الى بيان نبذه عن المكتبات العامة في العربية السعودية ، ثم تتطرق بشكل منفصل الى تعريف «المجموعات النفيسة» الموجودة في المسجد الحرام و المسجد النبوي في المدينة . و يعدد الكاتب في آخر مقاله بعض النسخ المهمة في هذه المجموعات بشكل نماذج و ينوه الى ان مجموعات الكتب النفيسة في هاتين المدينتين أخذت بالتقصان ، فيما فقدت بعض المخطوطات القيّمة ، التي ظهرت فيما بعد في البلدان الغربية .

١٤- في زاوية ضروريات التحقيق في المجلة ، ورد اقتراح في مجال تدوين بيبولوجرافيا الكتب الشيعية من قبل الشيخ رضا المختارى .

فبعد تعريفه لأربعة اثار نفيسة في هذا المجال ، و نعني : ١- كشف الحجب و الاستار عن احوال الكتب و الاسفار ، ٢- مرآة الكتب ، ٣- كشف الاستار عن وجه الكتب و الاسفار ، ٤- الذريعة الى تصانيف الشيعة . يقترح الشيخ المختارى و من اجل مواصلة مهمة «الذريعة» ، التأسيس لبناء عظيم و طرح فهرست كامل و شامل لتصانيف الشيعة ، ثم يعكف على الخوض مفصلاً في شروط و خصائص اقتراحه .

١٥- في زاوية التعريف التقريرى (الاجمالى) ، تعرف على الكتب التالية :-

١- مفاتيح الاسرار لسلاك الأسفار ، لأية الله حسن زاده الأملى ، ٢- الغلو في الدين و في حياة المسلمين المعاصرين ، لعبدالرحمن بن معلى اللويحق ، ٣- الوسطية في الاسلام ، لمحمد عبداللطيف صالح الفرخور ٤- (الرسول و عدة مصنفات اخرى) لجبران خليل جبران ،

al-asfar, Miraat al-kutub, Kashf al-asfar an wajh al-kutub wa al-asfar, and al-Zariah ila tasanif al-Shiah, suggests that for completing al-Zariah and for preparing a complete and inclusive bibliography of Shiah writings a great institution should be founded. Then he goes on to deal in detail the conditions and salient features of this scheme.

In the section, 'summary introductions' of this issue the following books are introduced:

1-Mafatih al-asrar li sullak al-Asfar by Aya-tullah Hasanzadeh Amuli.

2-Al-Ghuluw fi al-din wa fe hayat al-Muslimin al-maasir by Abd al-Rahman ibn Mu-alla al-Lawihag

3. Al-wasatiyyah fi al-Islam by Mohammad Abd al-Latif Salih al-Farkhur.

4. Payamber and some other works of Gi-bran Khalil Gibran translated by Majid Sharif.

5. Kitabkhaneha-e-umumi wa neem-e-umumi-e-Bayn al-Nahrayn by Yousuf al-Ish, and translated by Asadullah Alawi.

6. Kitab dar puya-e-tarikh by Alexander Stipchowich; translated by Hamid Reza Azeer and Hamid Reza Shaykhi.

7. Tarikh-e-Kitab by Swandal; translated by Mohammad Ali Khaksari.

8. Kitabshinasi-e-jahani-e-tarjameha wa tafsirha-e-chapi-e-Quran-e-Majid by Ismet Bi-nark and Halit Eren; translated by Mohammad Asif Fikrat.

A Bibliography of Libraries

Ali Rafiie

Considering that historiography of libraries goes back to the time of establishment of librar-ies, the writer of this article has tried to inde all the books, treatises and articles written in this regard. The writer has, afer compiling and clas-sifying these works, The reviewed them. The present article, which contains a reasonably comprehensive list of such books and treatises occurs in the bibliography section of the magazine.

In the section 'Thematic Bibliography', two collections of manuscripts have been reviewed.

The first collection is the one published by the Institute of History of Arabic and Islamic Studies . This has been classified and reviewed by Mahdi Arjumand and includes xerox copies of valuable manuscripts from the world over.

The other collection is of the manuscripts of Madrasa-e-Sadr, Babul, which Abul Fazl Hafiziyan has identified and classified. The writer has described the method adopted by him in preparing this list and has mentioned only some of the ancient manuscripts by way of example.

A Glance at the Libraries of Mosques

In this article the role of the mosque in the lives of Muslims is highlighted, and the advent of the book and libraries in the Islamic society is discussed. After this the preliminary stages of the formation of libraries in mosques are discussed and a number of such libraries are introduced. The method of working of these libraries, their manner of collecting books and the calamities which befall books are some of the issues dealt with alongside the review of the book.

The section named Tajrabeha (Experiences) contains a dialogue with scholars. Raza Ustadi, Sayyid Mohammad Bagir Hujjati, and Sayyid Ahmad Husaini Ashkuri have given replies to questions about bibliography and other related issues. The questions replied to are: The history of bibliography in the Islamic world; the popular modes of preparing indexes; the positive and negative points of indexing and the advantages and consequences of it.

Along with the replies, the bibliographies compiled by these scholars have also been introduced.

Some Islamic Libraries and Centres of Learning

Parvez Azkaiy

In this article, as is obvious from its name, some important Islamic Shiite libraries and cen-

ters of learning have been introduced. The writer, although he does not claim to have done an exhaustive study, does provide in his widespread notes valuable information to the readers. At the end he has also translated a part of late Dr. Mustafe Jawadi's writings under the title Farhang-e-aqli wa awza-e-ijtima'iy dar asr-e-Shaykh al-Rais Abu Ali Sina (The Rational Culture and Social Conditions at the time of Shaykh al-Rais Abu Ali Sina).

Libraries of Mecca and Madina

Translator:

Muzaffar al-Din Mahallati

In this article, after providing a concise history of the public libraries of Saudi Arabia, a separate introduction of the collections present in Masjid al-Haram, Mecca, and Masjid al-Nabi of Madina has been rendered.

The writer concludes by naming some important manuscripts present in these collections by way of a sample, and remarks that the collections of rare books in these two cities are dwindling, and some expensive manuscripts have vanished and resurfaced in the West.

In the section, 'Research projects required to be undertaken' a scheme for compiling a bibliography of Shiah books has been put forward by Mr. Reza Mukhtari. He has, after introducing the four valuable works in this field i.e. Kashf al-hujub wa al-astar an ahwal al-kutub wa

Libraries and catastrophes

Mehrdad Neeknam

In this article, after defining a catastrophe from the point of view of a librarian or an archive specialist, initially a few instances of major catastrophes which have befallen well known libraries of the world have been quoted from history. Later the writer presents his proposal concerning a national plan for safeguarding and preserving

books in libraries the occurrence of natural calamities.

The Progress of Work of Compilation of the Four Persian Encyclopaedias

Mohammad Farahzad

The writer of the article, after providing a definition of the word encyclopaedia, observes: The purpose of this article is to acquaint the readers with the progress work of being done to compile four contemporary encyclopaedias in Persian. These are: Dairat al-Maarif Buzurg-e-Islami, Dairat al-Maarif-e-Tashayyo, Danishnameh-e-Jahan-e-Islam, and Farhangnameh-e-Kudakan wa Nawjawan.

The writer has visited the compilation offices of these encyclopaedias and has studied the method adopted in requesting contributions and preparing, furnishing and printing the articles. Then he has compared and contrasted the vari-

ous methodologies adopted and has pointed out both their positive as well as negative aspects.

The Best Shiah Bibliography:

A Review of al-Zariah

Nasir al-Din Ansari

Considering that this issue of the magazine is devoted to the issue of bibliography and the preparation of book lists, it becomes necessary that one of the most important and voluminous works in the field of bibliography be introduced.

This book is al-Zariah ila Tasanif al-Shiah of Shaykh Agha Buzurg Tehrani.

The writer provides a detailed account of the reason behind the compilation of this esteemed book, its history, and method adopted in its compilation.

The Manuscripts of Ayatullah

Safai Kwansari

Ali Akbar Zamaninazhad

Among articles appearing in the book reviews section is the review of the book list of 1500 manuscripts which have been presented by the Honourable Leader of the Islamic Republic of Iran to the library of Aastan-e-Quds-e-Razavi. This book which has been compiled by the efforts of Aghai Reza Ustadi has been printed in the collection of the books of the Central Library of Aastan-e-Quds-e-Razavi.

raphy of articles, bibliography, of abstracts, miscellaneous bibliography, bibliography of bibliographies, catalogue and cataloguers, and various other guides.

8. From the point of view of compilation three modes of bibliographies are in vogue, alphabetical, institutional and yearly.

The writer provides valuable information about the objectives and peculiarities of bibliography at the end of the article.

The Need for a Permanent Bookfair in Iran

sayyid Mohammad Ali Abtahi

The writer of the article, after providing a brief report about the International Bookfair, Tehran, 1994, and his detailed observations concerning the permanent Bookfair of Lebanon in the year 1992, has enumerated the strong and weak points of both, and has suggested in the end that bookfairs should be held in Iran in two forms:

1. Bookfairs of Iranian publishers.
2. Permanent international book fair.

Libraries of Islamic World in the Middle Ages

In this article the importance of knowledge in Islam as well as in the opinion of thinkers has been initially dealt with. The activity of writing books and doing translation in the edu-

cated Islamic circles has been discussed from this angle, and later a commentary on libraries has been provided.

The Library of Bayt al-Hikmah, The Library of Dar al-Ilm, Khazana-e-Waqf, Khazana-e-Kutub, and various other libraries have been introduced in detail.

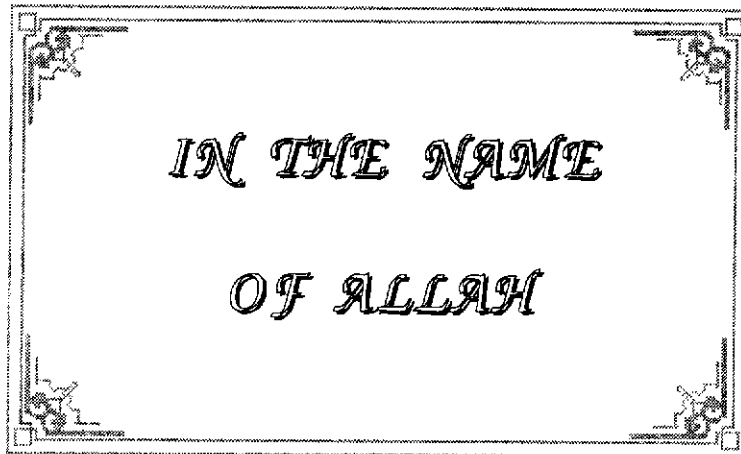
Ancient kufic storehouses of Islamic Book

The ancient city of Kufa has always been a cradle of civilisation and culture and has nurtured numerous scholars. The centres of scholarship and culture of Kufa have always been active and fruitful. In this article the libraries and ancient troves of this city have been introduced in detail. Both public and private libraries, such as those of Khazana-Ibn al-Anbari, Dawud ibn Nusayr al-Ta'iy ibn Uqdah, Ibn al-Kufi, etc., have been introduced.

A Brief Glance at the life and works of Allamah Shaykh Aghe Buzury Tehrani

Nasir al-Din Ansari

This article, which has been written as a mark of honour for the services rendered by Shaykh Agha Buzurg Tehrani in the field of bibliography, contains a brief bibliography and a list of the printed and unprinted works of this saint of bibliographers.

**Bibliography: The first step
for providing Information**

Husain Masarrat

In this article various definitions of bibliography have been provided, and while doing so the writer has given a brief account of the history of bibliography around the world with special reference to its development in Islamic countries and Iran.

The writer, in another chapter of the article, has given a detailed explanation of the necessity and importance of this science, and has then gone to describe the different types of bibliographies as follows.

1. Bibliography, from the point of view of purpose, is divided in two parts, analytical and descriptive.

2. Thematically too it is divided into two

parts, ordinary and special, and the latter again is of three types, thematic, organisational and according to the authors' names.

3. Bibliography is geographically divided into three types, universal, regional and national.

4. From the point of view of time bibliography is either current or retrospective or perspective.

5. From the angle of inclusiveness bibliography is of two types, comprehensive and selective.

6. From the viewpoint of information provided bibliography is divided into two, annotated or descriptive and unannotated or non-descriptive.

7. Bibliography, from the angle of what is being bibliographed, is classified under the following heads: Bibliography of books, bibliog-

نحوه اشتراک مجلات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

■ دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، در راستای خدمات فرهنگی خویش مجلات چندی را برای قشرهای مختلف منتشر می کند. به منظور تسهیل استفاده علاقمندان، توضیحات زیر به همراه فرم اشتراک را تقدیم می داریم.

- شما می توانید با انتخاب مجله مورد علاقه و با توجه به شرایط اشتراک، فرم مذکور را تکمیل و همراه اصل فیش بانکی به نشانی مجله درخواستی ارسال نمایید.
- لطفاً وجه اشتراک را به حساب ۲۷۷۰ بانک صادرات شعبه ۱۲۳۹ میدان شهداء قم به نام مرکز توزیع نشریات واریز نمایید.
- حتی المقدور از ارسال وجه نقد خودداری نموده و برای ارسال وجه اشتراک تنها از شعب بانک صادرات استفاده نمایید.
- ضمناً مادگی داریم شماره های گذشته مجلات آینه پژوهش، حوزه و پیام زن را به صورت مجلد و زرکوب برای علاقمندان ارسال نماییم.

متقاضیان اشتراک مجله معارف اسلامی توجه داشته باشند:

- الف: حساب جاری مجله معارف اسلامی جهت اشتراک ۲۷۷۰ نام مرکز توزیع نشریات نزد بانک صادرات شعبه ۱۲۳۹ می باشد.
- ب: هزار ریال از مبلغی که واریز می نمایید جهت عضویت و شرکت در مسابقه (فقط یکبار دریافت می شود) و هشتصد ریال بابت حق اشتراک سالیانه مجله می باشد.

■ ج: چنانچه مجله را خود شما تهیه می کنید نیاز به پرداخت حق اشتراک سالیانه دریافت مجله نیست

■ د: در صورتیکه ارتباط شما با این برنامه قطع شود، دیگر حق عضویتی نخواهید داشت.

مرکز توزیع نشریات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم تلفن ۷۳۹۲۰۰

ترتیب انتشار	ویژه نقد کتاب، کتابشناسی و اطلاع رسانی در حوزه فرهنگ اسلامی	دوماه یکبار	هزینه یک سال اشتراک	هزینه یک سال با تخفیف ویژه	نشانی
آینه پژوهش	ویژه نقد کتاب، کتابشناسی و اطلاع رسانی در حوزه فرهنگ اسلامی	دوماه یکبار	۷۲۰۰ ریال	قم	ص. پ. ۳۶۹۳/۳۷۱۸۵
پیام زن	مجله ای برای همه خانواده ها	ماهنامه	۶۰۰۰ ریال	برای ایثارگران، آموزگاران، دختران دانشجو و دانش آموزان ۴۰۰۰ ریال	صندوق پستی ۱۶۵/۳۷۱۸۵
حوزه	ویژه حوزه های علوم دینی	دوماه یکبار	۳۰۰۰ ریال	برای جانبازان ۲۴۰۰ ریال	قم - صندوق پستی ۵۹۹
فقه	اولین نشریه فقهی همراه با افکاري نو و برداشتهای جدید فقهی	فصلنامه	۶۰۰۰ ریال	قم	صندوق پستی ۵۹۹
سلام بچه ها	هدیه ای برای فرزندان شما	ماهنامه	۳۶۰۰ ریال	برای فرزندان شهداء جانبازان و نیروهای مسلح ۳۰۰۰ ریال	صندوق پستی ۳۳۸
پوپک	مجله ای برای همه بچه های خوب دبستانی	ماهنامه	۳۶۰۰ ریال	برای فرزندان شهداء جانبازان و نیروهای مسلح ۳۰۰۰ ریال	صندوق پستی ۳۳۸
با معارف اسلامی آشنا شویم	مجله ای عقیدتی آموزشی	ششماه یکبار	۱۸۰۰ ریال	قم - صندوق پستی ۹۹۴	
پاسدار اسلام	مجله ای آشنا برای همه	ماهنامه	برای اشتراک این مجله، مستقیماً با نشانی قم ص. پ. ۷۷۷ مکاتبه فرمایید.		

فرم اشتراک مجله:

نام خانوادگی: نام پدر: تاریخ:
 نام شغل: میزان تحصیلات: متولد: متولد:
 نشانی: مجله درخواستی از شماره: تعداد نسخه درخواستی:
 تلفن: کد پستی: امضاء: محل گواهی برای استفاده از تخفیف:

چنانچه متقاضی اشتراک مجله معارف می باشید این موارد را نیز بنویسید.

۱- شماره شناسنامه: ۲- تاریخ تولد: ۳- جنس: زن مرد ۴- متأهل مجرد ۵- رشته تحصیلی: ۶- مذهب: